

MÁTRADERECSEI

HÍRMONDÓ

XIX. évf. 4. Szám

Mátraderecske Községi Önkormányzat információs kiadványa

2013. október

Meghívó

Mátraderecske Község Képviselőtestülete tisztelettel meghívja a falu lakóit

a FALUGYŰLÉSRE,

mely 2013. október 28-án, hétfőn 18-kor lesz
a Polgármesteri Hivatalban.

Tisztelt Mátraderecskei Lakosok!

Minden évben összehívásra kerül a falugyűlés, mely egyben törvényi kötelezettség is. Ez alkalommal a község lakossága beszámolót hallgathat meg szűkebb hazánk elmúlt évi eseményeiről, történéseiről, vállalt feladataink teljesítéséről, s mindarról, ami az önkormányzatisággal összefüggésben van.

A 2013. évi költségvetés elemzése

- bevételek forrásonkénti elemzése
- kiadások (működési és felhalmozási bon-
tásban)
- első féléves teljesítés

Adóbevételek

- helyi adók (iparüzési adó, tartózkodási idő
utáni idegenforgalmi adó, ma-
gánszemélyek kommunális adója,
talajterhelési díj)
- gépjárműadó
- adózási morál Mátraderecskén

Önkormányzati vállalkozás

- Mofetta 2003. Kft.

Strandfürdő üzemeltetés tapasztalatai

Szociális ellátások

- segélyezés
- közfoglalkoztatás tapasztalatai

A község idegenforgalmi helyzete

- VII. Palóc Párnafesztivál tapasztalatai
- hazai és nemzetközi kapcsolataink

Az önkormányzat intézmény rendszerének áttekintése

- Mátraballával közös intézmény
közös hivatal
- gyermekintézmény
- egészségügyi ellátás

Pályázatok 2013.

Közbiztonság

Civil szervezetek

Vállalkozások

Sport

A Képviselőtestület munkája – tiszteletdíj nélküli munka.

Kérem Önöket, hogy a falugyűlésen minél többen vegyenek részt, és véleményük kinyilvánításával segítsék a képviselőtestület munkáját!

*Forgó Gábor
polgármester*

Hírek

Nagy népszerűségnek örvend falunkban a Mofetta kisautó. Elsősorban a betegeket szállítja a kezelésre, de hívásra a vasárnapi misére is lehet ezzel utazni. A Mofettás kisbusszal falunézó körúton is részt lehet venni.

A TIGÁZ Zrt. Ügyfélszolgálati Fiókirodát nyitott a Kossuth út 13/1. sz. alatt.

Nyitvatartás:

hétfő: 14 órától 18 óráig

kedd: 8 órától 12 óráig

Október 18-án került megrendezésre községünkben a „Magyar bort az asztalra” elnevezésű rendezvény. A szakmai program a Mátrai Történelmi Borvidék pincészetek részvételével valósult meg. A rendezvényen jelen volt és előadást tartott Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter, aki átadta a „Mátra mintapincészet” és a „Mátrai Borászatért” díjat.

KÖSZÖNJÜK OSZKÁR BÁCSI!

A Mátraderecskei Asszonykórus hálás szívvel mond köszönetet Oszkár bácsinak, aki Mátraderecskén lakik a Dózsa György utcában, s aki évről-évre támogatja, s (a „háttérből”) figyelemmel kíséri kórusunkat.

Oszkár bácsi!

Szeretnénk megköszönni Önnek ezt a nagy kedvességét, figyelmét, önzetlenségét, s az elkövetkező évekre kívánunk nagyon jó egészséget, hogy még sokáig élvezhesse Mátraderecske jó levegőjét és az itt élő emberek – így kórusunk – szeretetét is.

Képviselőtestületi ülésekről jelentjük...

2013. július 4. Ezen a napon a képviselőtestület rendkívüli ülést tartott, melyen a „Köztéri park kialakítása” pályázattal kapcsolatban az árajánlatok bekéréséről történt döntéshozatal.

2013. július 17. Szintén rendkívüli ülés keretében került sor a: „Köztéri park kialakítása” című pályázatra beérkezett árajánlatok elbírálására és a kivitelező kiválasztására.

2013. július 25. Ezen a rendkívüli ülésen a Szociális Szövetkezet megalakításáról tárgyalt a képviselőtestület.

2013. augusztus 28. A testületi ülés napirendi pontjai: a Mátraderecskei Szivárvány Óvoda intézményvezetői állására beérkezett pályázat elbírálása, és az Óvodai Pedagógiai Program elfogadása. A Mátraderecskei Szivárvány Óvoda vezetője Csontosné Horváth Magdolna lett, a képviselőtestület egyhangú igen szavazata mellett. Gratulálunk az intézményvezetőnek a kinevezéshez, munkájához jó erőt, egészséget és sok sikert kívánunk.

2013. szeptember 16. Három napirendi pontot tárgyalt a képviselőtestület. A Mofetta 2003. Kft. beszámolóját hallgatta, tárgyalta és fogadta el a 2013. I. féléves gazdasági tevékenységéről. Majd az Önkormányzat 2013. évi költségvetésének I. féléves végrehajtásáról szóló beszámolót vitatta meg. Természetesen a képviselőtestületi ülést megelőzte a pénzügyi bizottság minden részletre kiterjedő vizsgálódása a fenti két témában.

A harmadik napirendi pont alatt a képviselők által felvetett indítványok megvalósulásának alakulásáról számolt be polgármester úr.

Használjuk ki a Mofetta kezelés TB támogatását!

A lakosság előtt már ismert, hogy a széndioxid gyógygázfürdő kezeléseket 2012. augusztus 1.-től támogatja a társadalombiztosítás. Annak érdekében, hogy az intézmény minél jobban ki tudja használni ezt a lehetőséget, kérünk minden Mátraderecskei lakost –amennyiben mofetta kezelést szeretne igénybe venni-, hogy a háziorvossal szakorvoshoz szóló beutalót írasson fel. A beutalót a Mofetta épületének recepcióján kell leadni, ahol a kezelése megkezdésének időpontját is le lehet egyeztetni.

A beutaló kéréssel a kezelésekre továbbra is ingyenesek maradnak minden Mátraderecskei állandó lakosnak!

Kérjük, hogy ezzel a kis fáradozással segítsék a MOFETTA eredményességét!

Mátradereske reménységgel várja a Mofetta népszerűségének további növekedését!

A községi önkormányzat és a lakosság összefogásának eredményeként az utóbbi 10 évben a Mofetta nagyokat lépett előre a fejlődés útján. Melyek ezek a lépések:

- Az elmúlt bő egy évtizedben 2002-2004 között - jelentős pályázati támogatás mellett - Mátradereske komoly anyagi erőfeszítéseket tett a Mofetta új, korszerű épületének felépítésére.

- További mérföldkő a Mofetta történetében 2012 augusztus 1.

Ettől a naptól az OEP kiemelkedő, alkalmanként 1020 Ft-os támogatásban részesíti a hazai lakosság számára fürdő kúra-szerűen igénybe vehető mofetta kezeléseket.

Bár a látogatók száma biztatóan emelkedett az elmúlt években, de az igazi áttörés még mindig várat magára.

Vajon mi adhat további lendületet, hogyan juthatnánk előre az elkövetkező években?

Mi a válasz ezekre a fontos kérdésekre?

Elsősorban fontos, de nem mindenki által ismert tény, hogy a Mátradereskei Mofettának, jelentős Radon 222 tartalma is van. Ez a tény sokkal ígéretesebbé teszi, mint ha egy természetes vagy mesterséges CO² fürdőről volna szó!

Másodsorban fontos tudnunk, hogy van még egy el nem végzett feladat, a **Mofetta tudományos vizsgálata**, majd az eredmények széleskörű ismertetése, és főleg orvosi körökben való elfogadtatása.

Erre vállalkozott munkatársaival Dr. Tóth Katalin reumatológus:

„Az Európát uraló angolszász szakirodalom saját gyógyfürdők hiányában nem ismeri el azok hatékonyságát. A mi feladatunk olyan tudományosan megalapozott bizonyítékok felsorakoztatása, melyek minden kétséget

kizáróan igazolni képesek a mofetta hatékonyságát.

Ez lényegét tekintve egy vizsgálat sorozatot jelent, melyben először két reumatológiai és egyben immunológiai kórkép (SSc és Raynaud syndroma) vizsgálatával indulunk, majd szív-érrendszeri betegségekre, a cukor betegség okozta érrendszeri szövődményekre; az artériás érszűkületekre és visszeres keringési zavarokra, lábszárfekélyekre gyakorolt hatás vizsgálatára is sor fog kerülni.

Ez év szeptemberében elkezdődtek a műszeres és laboratóriumi vizsgálatok, melyek több helyszínen, a Debreceni Egyetemen, Parádfürdőn és Egerben folynak. Természetesen a lényeg, a kezeléseket pedig itt, Mátraderesken történnek. Remélhetőleg 2014 tavaszán már beszámolhatunk az első eredményekről!”

Hogy miért létfontosságúak ezek a vizsgálatok? Mert egyedül így tudunk piac képesek lenni, így fog eladhatóvá válni a szolgáltatás, a kezelés Európa szerte.

Ezeknek a vizsgálatoknak az eredményessége képezi majd a lendületesebb fejlődés alapját! Gondoljunk a kardiológiai, érszűkületes, visszérbeteg, cukorbeteg emberek sokaságára, akik ezer számra élnek ma hazánkban, de világszerte is!

Nyilván nem juthat el mindenki Mátradereskére, de ha orvosi javaslatra csak egy tizedük kezd érdeklődni az itteni kezelés, majd a továbbfejlesztés, a komplex rehabilitáció iránt, akkor ezen emberek kezelésének, ellátásának gazdaságélénkítő hatása ma még beláthatatlan pozitív változásokat hozhat a község életében.

Így minden okunk megvan hát, hogy jó reménységgel tekintsünk a jövőbe!

Dr. Tóth Katalin

Felhívás!

2013. október 29-én, kedden 9 és 13 óra között

a Kossuth út 2. sz. alatti iskola épületében **véradást** szerveznek.

Kérjük, jelentkezzenek véradásra, segítséget nyújtva ezzel beteg embertársainknak!

„Amíg fiatal vagy, sosem gondolsz arra, hogy eljön az ősz is, s elszállnak a darvak.”

Idősek Napja Községünkben

Az ősz beköszöntével, október közeledtével községünk idősebb lakóira gondolunk. Az ENSZ közgyűlése 1991-ben október 1-jét „Az Idősek Világnapjává” nyilvánította. Így minden évben ezen a napon, október elsején emlékeznek meg a világ különböző országaiban, többek között hazánkban is az idősekről.

Mi is csatlakoztunk ehhez a szép hagyományhoz és október 1-jén megrendeztük az Idősek Napi megemlékezést községünkben. Ünnepségségünk Polgármester Úr köszöntőjével és Kissné Kiss Erika versével kezdődött. Aztán Szóka Julianna művésznő operettekkel és nőtákkal kedveskedett meghívott vendégeinknek. Műsorunk az óvodás és iskolás gyermekek színvonalas előadásaival folytatódott. Közben a Gipsy Trió is bemutatkozott és a rendezvény végén ők szolgáltatták a talpalávalót, ahol vendégeink egy kis tánccal próbálták az élet megpróbáltatásait feledtetni.

Késő délután pedig a Polgármester Úr otthonaikban kereste fel falunk legidősebb asszonyát és férfi lakosát. A lakásán köszöntötte a legidősebb nőt, László Istvánnét, (Bíró Anna), aki 1919. 12. 20-án született. A férfiak között Kovács Bertalan büszkélkedhet a „legszebb” korról, ő az idén október 28-án fogja ünnepelni 90. születésnapját.

Reméljük mindenki jól érezte magát ezen az ünnepségen: sikerült kikapcsolódnival és gongyikát, bajaikat, ha kis időre is, de hátra tudták hagyni.

Köszönjük a példamutatást! Köszönjük az emberi értékeket, melyeket belénk csepegtettek! Jó Isten adjon erőt, egészséget még a hátralévő éveikben!

M. Legrand:

„Az idősek tisztelete”

Amíg fiatal vagy, sosem gondolsz arra,
hogy eljön az ősz is, s elszállnak a darvak.

Amíg fiatal vagy, nincsen sosem gondod.

Nem érdekel semmi, csak a saját dolgod.

Pedig gondolnod kell, azon sok emberre,

akik annyit tettek, s jártak a kedvedbe.

Legalább e napon, jussanak eszedbe!

Legyél hálás nekik, s ne legyen feledve!

Szüleid, akik az életedet adták,

nagymamák, nagypapák, ne legyenek árvák.

Tanítóid, kiktől csak a jót tanultad.

Gondolj szeretettel, tiszteleted rójad.

Törődjél és szeress! Mindenki azt mondja:

hogy amennyit most adsz, annyit kapsz majd vissza!

Nováki Gyözőné

Egészségmegőrző nap

Immár hagyományként idén is megrendezésre kerül az egészségmegőrző nap a mátradereskei lakosok számára.

Korábbi évek azt mutatják, hogy nagy igény van az ilyen jellegű rendezvényre, hiszen tavaly 200 fő vett részt a szűréseken. Sajnos mindig szűrünk ki embereket, akik további vizsgálatokra és kezelésekre szorulnak. De minél korábban kerül felismerésre egy betegség, annál nagyobb az esély a gyógyulásra. Ezért községünk önkormányzata idén is megszervezi az egészségmegőrző napot, melyre **2013. október 26-án, szombaton 09.00 és 17.00 óra között a Mofettában** kerül sor. Tervek szerint az alábbi szűrővizsgálatokon vehetnek részt az érdeklődők: nőgyógyászati rákszűrés, PSA/prosztata vizsgálata vérből/, csontritkulás vizsgálat, vérnyomás mérés, vércukor mérés, koleszterinszint mérés.

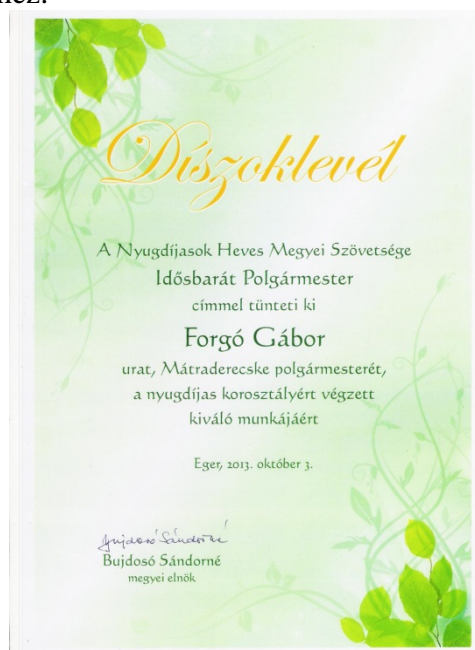
A szűrővizsgálatok ingyenesek és minden mátradereskei lakos számára igénybe vehető. Részletes program plakátokon lesz olvasható.

Kérjük a község lakóit, hogy minél többen vegyenek részt a szűrővizsgálatokon. **TAJ kártyáját minden érdeklődő hozza magával.** Mindenkit szeretettel vár az önkormányzat.

Heves Megyei Idősek Napja - 2013. október 3.

2013. október 3-án nagyon kellemes, meghitt, családi, ugyanakkor megtisztelő eseményben volt részem. Részt vehettem a Heves Megyei Idősek Napján, melyet Egerben, a Körcsarnokban rendezett meg a Nyugdíjasok Heves Megyei Szövetsége. Amikor Erzsike néni, a Nyugdíjas Klub vezetője meghívott erre a rendezvényre, még nem tudtam, hogy milyen megható eseményen veszek részt.

A részvételem apropóját az adta, hogy polgármester urunkat, Forgó Gábort, „Idősbarát Polgármester” címmel tüntette ki a Nyugdíjasok Heves Megyei Szövetsége, Kiss Istvánné Erzsike néni, a helyi Nyugdíjas Klub vezetője javaslata, felterjesztése nyomán. Polgármester úr, a legnagyobb sajnálatára, nem tudott részt venni ezen a nívós eseményen egyéb elfoglaltságai miatt, így én képviseltem őt a rendezvényen. Polgármester Úrnak ezúton is gratulálunk a szép elismeréshez, a kitüntető címhez.

A helyi Nyugdíjas Klub tagjai mind megjelentek a Körcsarnokban. Összetartozásukat az „egyen sáljkkal” is kifejezték. Jó volt őket látni a lelátón! Vidáman, tetre készen és természetesen egyre fiatalabban „követeltek” teret a Heves megyei nyugdíjas korosztály nagy táborában. Ha a mieinkre néztem zavarban voltam, mert nem tudtam, hogy miért is

vannak ők itt, a nyugdíjas napon. (hiszen pont olyanok, mint mikor megismertem őket.)

A Körcsarnok megtelt, elérkezett az idő az ünnepélyes megnyitóra. A Himnuszt mindenki áhítattal énekelte, majd Szabó Róbert a Heves Megyei Közgyűlés elnöke mondta el kedves és elismerő szavakkal köszöntőjét. Katona István püspök úr, aki ezen a napon ünnepelte 85. születésnapját, biztató szavakat, gondolatokat küldött felénk. Rázi Botond, Eger város alpolgármestere is megtisztelte a résztvevő idősebb korosztályt, beszédében megemlékezve saját családjáról, szüleiről. Ezután következett a polgármesteri elismerések átadása. A nyugdíjas korosztályért végzett kiváló munkájáért díszoklevél elismerésben részesített a Nyugdíjasok Heves Megyei Szövetsége több település polgármesterét, köztük Mátraderecske polgármesterét, Forgó Gábort is! Megtisztelő volt átvenni az elismerést!

Végül köszöntötték az 50. és 60. házassági évfordulójukat ünneplő nyugdíjas klubtagokat. Falunkból a 60. évfordulót Józsa Dezső és Balogh Annus néni, az 50. házassági évfordulót Fónad Sándor (Kode Sanyi) és Zám Margit (Ördög Margit) néni, valamint Kiss Sándor és Zám Piroska (Baga Piri) ünnepelték. Szeretettel köszöntjük őket mi is, innen az újság hasábjairól, és kívánunk nekik jó egészséget, és hosszú, boldog életet családjaik körében!

Az ünnepséget Bujdosó Sándorné, Marika, a Nyugdíjasok Heves Megyei Szövetségének elnöke szervezte, rendezte, és vezette. Az ő aktív tevékenysége nélkül nem lehetett elképzelni ezt a rendezvényt. Köszönet érte!

Műsort is adtak a szép korosztály tiszteletére. Kis óvodások kezdtek, majd a különböző települések nyugdíjas klubjai adták elő táncos, énekes, humoros, tréfás, vagy ellenkezőleg komoly és elgondolkodtató műsorszámait.

A legvégén tánkra perdült a Körcsarnok közönsége is, keringő, csárdás, és vonatozás is volt a repertoáron!

Szép volt, megható volt, öröm volt ott lenni! Köszönöm szépen a lehetőséget!

Balákné Kovács Klára

„Itthon vagy! Magyarország szeretlek!”

Örömmel töltött el a Magyar Televízió Zrt. kezdeményezése, mely szerint 2 napos országjáró körutazást indítottak a magyar falvak és városok megismerésére.

Boldogság volt számomra, hogy felhívhattam figyelmüket kis falunk mesebeli szépségére, természet adta gazdag kincsvilágára, valamint kultúrtörténeti emlékeire és hagyományaira.

Sikeres pályázatunkhoz 250 000 Ft támogatásban is részesültünk, melyet a helyi programok lebonyolítására fordítottunk.

Hol is adhattunk volna máshol helyet a mátradereskei programsorozatnak, mint a Mofettában; melynek jótékony hatásáért az ország minden pontjáról elzarándokolnak a gyógyulni vágyó emberek. Legfőbb célom az volt, hogy a saját gyermekeink is megismerkedhessenek ezen természeti jelenség különlegességével és az épületben folyó gyógyító munkával. Mind az óvodás, mind pedig az iskolás gyermekek nem kis öröme a Mofetta Járattal érkeztek a versenyekre való felkészülés során, amikor is a hullámvasút élményét is átélhették.

A lelkes gyermekek és szüleik szombaton délutántól pedig teljesen megtöltötték a Mofetta épületét. Az óvodás és alsós gyermekek a mofettázásról rajzoltak, a felső tagozatos gyermekek pedig kvíz vetélkedőn csillogtatták tudásukat.

A lányok és anyukáik remek hangulatú Zumbán vehettek részt, de nagy sikert aratott az X Box terem is. Este a Mofetta, Iskola és Óvoda Igazgatónői átadták a versenyek győzteseinek járó díjakat és senkit sem engedtek el ajándék nélkül.

A programsorozat zárásaként másnap este fátylás felvonulás indult a Mofetta épületétől, melynek nótás hangulatáról az Asszonykórus gondoskodott. A Köztéri Parkba érve felemelő volt Nováki Zsombor versét hallgatni és együtt énekelni Magyarország Himnuszát, míg a polgármester úr és a Mofetta igazgatónője közösen gyújtotta meg a Szent Mihály napi lángot; mely az összetartozásunkat jelképezi.

Mátradereske a Palóc út gyöngyszeme és tele van csodákkal. Ha az ember nap, mint nap ilyen csodákra ébred; már el is felejté értékelni azt. Amikor viszont eltávolodik kis falujától - teljesen mindegy, hogy egy napra, hétre vagy hónapra - és vágyik vissza; akkor döbben csak rá igazán, hogy „mindenütt jó, de a legjobb itthon”. Így vagyunk mi ezzel Mátraderesckén élő emberek és bízunk abban, hogy egyszer majd „Minden út Mátraderesckére vezet”.

Köszönet azon embereknek, akik hozzájárultak a pályázat sikeres megírásához és mindenkinek, akik a programsorozatnál segítségemre voltak.

Kissné Kiss Erika

„Nekem ez a legjobb napom az egész nyáron!” -

Július 29. hétfő reggel, a hőmérséklet már árnyékban is sok. Még több izgalom, aggodás azon szülők részéről, akik most bocsájtják útnak csemetéiket a „magyar tengerhez.”

25 fő általános iskolás tanuló kelt útnak ezen a reggelen egy kényelmes, klímatisztált, tágas buszon, így az aggodás e része már nem is releváns. Legtöbben még nem látták a Balatont, sok gyereknek ez a két nap jelentette azt a nyári vakációt, melyet családjával nélkül töltött. Egyben azonban, tutira egységes volt a csapat: mindenki megérdemelte ezt a kirándulást, mindenki megérdemelte, hogy láthassa országunk egyik gyöngyszemét, a Balatont. Megérkezés után a gyerekek olyan önfelelt örömmel vetették be magukat a hatalmas víz lágy hullámaiba, hogy még a rájuk felügyelő felnőttek is megfeledtek a rekkenő hőmérsékletről és fáradtságról, mert jó volt látni boldogságukat. „Nekem ez a legjobb napom az egész nyáron!”- kiáltotta egy 3. osztályos kislány.

A látvány nyújtotta örömet, a kellemes víz nyújtotta felüdülést még megelőzte egy cseppet sem elhanyagolható részlet. Budapesten áthaladva, s fővárosunkat megcsodálva, megálltunk, és betértünk egy nagyon szép épületbe, az ELMŰ épületébe. De mit keres 25 fő mátraderecskei kisdíák a fővárosi ELMŰ épületében? Nem keveset, hiszen ezt a kirándulást az ELMŰ és az ÉMÁSZ áramszolgáltató intézmény finanszírozta. Mind a 25 gyermek egy-egy nagytáska ajándékot vehetett át az őket körülrajongó (minden túlzás nélkül mondható) néniktől, bácsiktól, akik a Balatonhoz is lekísértek bennünket, hogy ott teljes

ellátást biztosíthassanak az ELMŰ vitorlás táborában, de már a buszon is.

A finom étel-ital mellett nagy-nagy sikere volt a hajózásnak, mert minden gyerek beülhetett a hajóskapitány székébe, és önállóan irányíthatta a hajót a Balaton nagy víztükrén. Táncos lábú, karaokét kedvelő lányok és fiúk pedig este próbálhatták ki tehetségüket, közvetlen a Balaton partján hangoskodva, s jelezve, hogy itt most egy jó buli folyik.

A második napon Tihanyba is ellátogatott a csoport. A kirándulás itt sem volt cél nélküli, hiszen Marika néni végig mesélt a Balaton történetéről, az apátságról, máskor pedig egy-egy lelki tanáccsal látta el a gyerekeket. Útban hazafelé ezeket az ismereteket újra megerősíthették, hiszen a buszon mindenki kitöltött egy-egy tesztet, s ha valamelyik kérdésre még nem sikerült választ adnia, most újra rögzíthette a hallottakat.

Az út hazafelé melankolikus boldogságban telt. Melankolikus volt, mert véget ért, boldogság volt, mert megélhették ezt. S a házigazdák mindezt még újabb egy-egy táskával hasznos ajándékkal toldották meg.

Élményekkel és ajándékokkal megrakott diákokkal érkezett meg buszunk a templom mellé.

KÖSZÖNJÜK A TÁMOGATÁST AZ ELMŰNEK, AZ ÉMÁSZNAK, A PÉTERVÁSÁRAI CSALÁDSEGÍTŐNEK ÉS A KEDVESSÉGÉT MINDEN DOLGOZÓNAK!

Kis Lászlóné

A magyar erdők királya, a szarvas

Hivatalosan gímszarvasnak nevezik (*Cervus elaphus*) és a valódi szarvasok (*Cervinae*) alcsaládjába tartozik. Közeli rokonai a teljesség igénye nélkül Ázsiában a Maral szarvas, az Altáj-wapiti, az Iszuba szarvas, Észak-Amerikában pedig a wapiti. Eurázsia sok népe mítoszokat, legendákat őriz a szarvasokkal kapcsolatban. Megtalálható a finn nemzeti eposzban, a Kalevalában, a görög, római mondavilágban, a szkíták a „szarvas népe”-nek nevezték magukat. A frankoknál Chlodwig királynak a szarvas mutatta meg a folyón az átkelést, Nagy Károlyt is a szarvas vezette át hadseregével a Gironde folyón.

A Szent Hubertusz közismert legendáját megemlítem és utoljára, de nem utolsósorban a szarvas vezette ki a magyarokat Etelközből és mutatta nekik az utat a Kárpát-medencéig a monda szerint. Bevezetésnek talán ennyit.

A szarvas mindenki által közismert, a Mátraderecskei határban is hál' Istennek szép számmal előforduló, impozáns megjelenésű, nagy termete ellenére kecses mozgású legértékesebb nagyvadunk. Az ország mindegyik megyéjében előfordul. A legjobb minőségű állomány Tolna, Baranya, Zala és Somogy megyékben található.

A hímivarú szarvast bikának, vagy agancsár-nak nevezzük, a nőivarú egyedek tehén, üdő (fiatal) a neve, a szaporulatát pedig borjúnak hívják. A bika testsúlya a mi vidékünkön lőtt vad átvételi állapotban általában 100 és 180 kg között mozog, ami élősúlyban kb. 150-250 kg-ot feltételez különösen a dőhér (bögés előtti) időszakban. A rekord adatok kedvelőinek megemlítem, hogy a Dunántúl déli részén előfordult már 286 kg-os bika is feltört állapotban (dr. Szederjei Ákos nyomán). A máramarosi havasokban a legnagyobb bika mért élő tömege 425 kg! volt, feltörés után pedig 340 kg-ot nyomott (Páll Endre nyomán).

Itt említek egy pár gondolatot az agancsról is. Az agancs összetételének nagy része foszforsav mész. A bika levetés után – agancshullajtásnak is nevezik, ami február

végétől április végéig megy végbe – azonnal elkezd növeszteni az új agancsot. A levetésben és az agancsépítésben is az öreg bikák járnak elől. Az új agancs felrakása július végére, augusztus elejére van készen. Ekkor a bikák ledörzsölik, letisztítják az agancsukról az elszáradt barkát, háncsot, ami az agancsfelépítésben, a tápanyagszállításban játszott a fejlesztés ideje alatt óriási szerepét. Igen rövid idő alatt - kb. 150 nap – készül el a természet egyik új csodája a szarvasagancs. Már említettük, hogy a legjobb minőségű állomány a Dél-Dunántúlon él, ahol az agancssúly elérheti a 14-15 kg-ot is, ezzel a szarvas trófeák világranglistáján sok előkelő helyet tudhatnak magukénak az itt terítékre került bikák agancsai.

Itt, az Északi-középhegységben a 6-7 kg-os trófea jónak számít, a 7 kg fölötti agancs pedig kiváló. Heves megyében nem minden évben kerül terítékre aranyérmes minősítést elérő agancsos bika. A Mátraderecskei határban 1997 óta egy 8,45 kg-os trófeájú bika vezet a rangsort, ami a Lovaslápa nevű erdőrészben került terítékre.

A szarvas jóval rejtettebb életet él, mint az őz, ritkábban kerül szemünk elé. A legelőhelyére sötétedéskor vagy utána vált ki, és hajnalban pedig, még virradat előtt visszavált a pihenőhelyére. A sokat autózók elég gyakran találkoznak vele, különösen az utak mentén lévő, egyre nagyobb területet elfoglaló lucernások környékén. Többek között Mátraballa felé a Szérűskert és Tardonya környékén, Recsk felé a Háromhányás és a Vitéz-tanya között van a váltóhelyük, de legtöbbször a 24-es út mellett, Recsk és Sirok között találkozhatunk velük és sajnos a vad és gépjármű közötti ütközés is előfordul. A szarvas jóval nagyobb tömege miatt az autókban bekövetkezett kár is általában elég nagy, és ráadásul elég sokszor a szarvas sem marad helyben az ütközés után, vagy túléli, vagy pedig hasznavehetetlenül elpusztul.

(folytatás a 9. oldalon)

(folytatás a 8. oldalról)

A szarvas párosodási időszaka szeptember közepétől kb. október 10-ig tart. A mi vidékünkön a fő időszak szeptember 25 és 30 között történik. Ebben az időszakban van az úgynevezett szarvasbögés, amely minden igaz vadász legünnepelesebb vadászata. Ahol sok a szarvas, ott már augusztus legvégén is nyekeregnek a bikák. A nászidőszak az öreg tehének ivarzásával, illetve a jó bikák rudlihoz (szarvas csapat) történő állásával kezdődik. Ezután már a nász végéig együtt marad a tehennel és háremét minden erejével védelmezi a többi bikával szemben. A rudlit a bögés ideje alatt is a vezértehén vezeti. A bika általában legutolsónak követi a csapatot, nemigen táplálkozik ez időszak alatt, képes a testsúlyából 40-50 kg-ot is veszíteni. Csak a szerelem heve és tüze élteti.

A bögési időszak után a táplálkozás és a pihenés a bikák sorsa – fel kell készülniük a télre, amely rohamosan közeledik. A tehének vemhességi ideje hosszú, az egy (ritkán kettő) borjú május végén, júniusban lát napvilágot. A borjak születéskori tömege 7-12 kg. A borjú az ellést követő negyedórán feláll és keresi a csecset. Az anya kb. egy órán belül enged a szopást, először a pettyes borjú 20 percig is elügyetlenkedik.

A szarvas tehén jó tejelő, megfelelő táplálkozás mellett 2-4 liter tejet ad naponta. A laktáció 6-8 hónapig tart. A borjú rohamosan növekedik, anyja rendszeresen nyalogatja, tisztítja, háromhetes koráig elfekteti, ha táplálkozni megy, ezután pedig már a borjú is elkíséri táplálkozó útjára.

A tehén a borját bátran védelmezi, saját szemmel is láttam, amikor egy kutyára rátámadott. Rárohan, majd első lábának kapálásszerű mozgásával próbálja elkergetni a támadót.

Táplálkozása nagyon változatos, legelő (fükedvelő) típusú. Nagy bendője erősen tagolt, bolyhokkal dúsan fedett. Télen is kikaparja a hó alól a vetést, lucernát. Kedvencei a pillangósok: lucerna, szarvaskerep, herefélék, baltacim.

A fák fiatal ágait, rügyeit nagyon kedveli, fenyőerdőkben legeli a tülevelet is. Lombos er-

dőkben a tölgymakkot szereti a legjobban. A csicsókát kikaparja a földből.

Sajnos, mind az összes kultúrnövényünket szereti: főleg a kukoricát, napraforgót, de a gabonafélék kalászeit is legeli, többször láttam, amikor a zab tejes érésben volt, alaposan megtömte a zsenge kalászokkal bendőjét. Visszatérek a fákhöz, rügyekhez: különösen szereti a veresgyűrűsom, a kecskerágó, a ledöntött nyárfélék hajtásait. Az erdei vágásterületeket is felkeresi a rügy és vékony gally fogyasztása végett. Ezenkívül a nyár közepétől folyamatosan érő vadcserezsnye, vadszilva, vadalma, vadvadkörte, vadgesztenye, a berkenye és galagonyafélék a som, a kökény, és a csipke bogyoit szedegeti össze. Vannak olyan évek, amikor ezekből a vadgyümölcsökből sok-sok mázsa terem az erdőn – ez az év is ilyen. Jól élnek a szarvasok, jó kondícióban mennek neki a télnek.

Telente fontos tápláléka a szarvasnak a szederlevél, ami szintén nagy mennyiségben áll rendelkezésére (sok vitamin). Az almáért bármikor beugrik a falusi kertek kerítésén keresztül.

Téli etetéskor a csöves és szemes kukoricát és a cukorrépát részesíti előnyben a többi takarmánnyal szemben. Nyalósóra egész évben szüksége van.

Számomra mindig nagy élményt jelent a vele való találkozás, pedig már elmúlt 36 éve, hogy vadászom. A borjak kecsessége, önfeledt játéka, a vezértehén lankadatlan figyelme, a rudli összehangolt viselkedése, a nagy bikák méltóságteljes megjelenése, a fiatal bikák sokszor órákig tartó agancsaikat össze-összekocantó játéka, a szarvasborjú szopásának megfigyelése, egyszóval minden velük való történés felejthetetlen a számomra.

És ha még szeptemberben, főleg hűvös hajnalokon megszólalnak a bikák, annak hallgatása, átélése, a csodálatos természet egyik csimboraszója számunkra.

Hallgassuk együtt, Kedves Barátaim, a csendes őszi éjszakákon a szerelemtől elepedő bikák vágyakozó orgonálását és bízunk abban, hogy még sok-sok éven át hallgathatjuk itt Mátraderecskén!

Barták Imre

Gondolatok az idei Párna Napokról

„Egyre jobb”- volt olvasható a Fesztivált követő napokban a Facebook oldalán.

Ehhez az időjárás is hozzájárult, mondhatnánk ideális volt, napfényes, de nem forró, és persze esőmentes.

Augusztus 24-én egy nagyszerű hangversennyel kezdődtek a programok, majd augusztus 30-án az ünnepélyes Díszter avatás adta meg a különlegességét a napnak. Az óvodások megnyitó műsora sokakat vonzott a Népművészeti Házba, így sokan megcsodálhatták a szebbnél szebb étkező kerámiákból összeállított kiállítást is. A Mofetta is teljes erővel üzemelt ezen a hétvégén, még késő este voltak látogatói, akik kipróbálták a mofettát, vagy a régi palóc ünnepekből összeállított fotókiállítás miatt jöttek be, vagy a Major Eszter Anna és Petőcz Tamás alkotásai miatt. Tervezzük, hogy jövőre újabb fotókiállítás lesz. Akiknek vannak régi fotói, szívesen fogadjuk őket.

A péntek esti koncert sorozat Csobot Adéllal kezdődött, aki megalapozta a közönség jó hangulatát. Pataky Művek után jött az EDDA, akik régi dalakkal, jókedvükkel, jó zenélésükkel fantasztikusan feldobták a közönséget. Alig akartuk elhinni, hogy jóval a „fizetett” időn túl is még teljes erőbedobással játszottak. A közönség is hálásnak bizonyult, egy erős „keménymag” a színpad előtt végig tombolta az előadást. Jó volt felismerni a szomszéd települések lakóit, akik úgy tűnik „rászoktak” arra, hogy a nyár utolsó hétvégéjét Mátraderecskén töltsék.

Szombat, főzés. Köszönet azoknak, akik bevállalták ezt a nem kevés fáradsággal járó feladatot. Idén fordult elő először, hogy délutánra is maradt a főtt ételekből. Meglepetésünkre a parádi nyugdíjas klub a zenei aláfestésről is gondoskodott, és 3 öregúr reggeltől késő délutánig húzta a talp alá valót. A főzőverseny győztese, testvértelepülésünk, Derecske vadászokból álló főző csoportja lett, birka pörköltjükkel, amihez kölesből (nekem ez ízlett legjobban!) készítettek köretet. Reggel nyolckor indult az ébresztőt fúvó kis csapat Forgó Emese zenei vezetésével, és Kis Roland kispályás irányításával. Kis Csaba fotóit megnézvén, aki végig kísért a csapatot, látható, mennyire várják már a falubeliek ezt a zenei csemegét. Jó páran az utca közepén táncolnak Rolanddal, akinek elég csak a” kisujját megmozdítani” és máris megjön mindenkinek a mulatáshoz való kedve! Csaba javasolja, ne csak itallal kínálják a zenészeket és a kispályást, némi ételt is adjanak nekik, hogy jobban bírják!

A párnacsatánkat a TV2 híradójába is betették pár másodpercre. Lehet, hogy nagyobb tartalék is van ebben az eseményben, jó lenne továbbfejleszteni. Várjuk az ötleteket! A felvonulás ismét nagyon jó hangulatban zajlott le, a helyiekből összeállt zenekar párját ritkítja, és úgy vettük észre, egyre többen felvonultak a helybeliek és a vendégeink közül is. Külön öröm volt látni a népviseleti ruhákba beöltöztetett apróságokat, akik anyukájuk mellett vagy karján aktív részesei voltak a felvonulásnak. Így kell lokálpatriotizmusra nevelni!

Az idei díszpolgári címet Rózsika néni, teljes nevén Budai Gáborné kapta. Megható volt hallgatni a Mátraderecskére érkezésének (1959) emlémeiről, és a falu embereivel való pozitív kapcsolatáról.

Egy igényes műsort sikerült összeállítani a folytatásban, a Kárpátaljáról, Mezőgecséről érkező táncscsoport igazi meglepetést okozott a színvonalas műsorukkal, a Delfinek is ügyesek voltak, örülünk, hogy a helyi nyugdíjas klub tagjait újból szerepelni láthattuk és hallhattuk. Az Arany Páva díjas Asszonykórunk tette fel az összeállításra a koronát.

Tavaly ismertük meg Kotroczó Józsefet, ezt a fiatal nádújfalui srácot, aki most operett dalokkal mutatkozott be és jött Zám Andrea, akinek mindig örülünk, ha eljön hozzánk, ez érződött a műsora utáni tapsviharból is.

A Nógrád Néptáncgyűttes igazi profi módjára adta elő produkcióját. Kuriózum volt, hogy „Táncos”, avagy Szabó János énekelt is.

Az Extazis hozta a megszokott formáját, amit a rajongóik elvárnak tőlük. Elég későn kezdődött a tűzijáték, ami gyönyörű volt, kár, hogy a gyerkőcök nem bírták ezt kivárni, ezért jövőre korábbra tesszük ezt a programot.

Klauszman Viktor mellett, a mi Göboly Dorottyánk derekasan állta a konferanszé pozícióját.

Köszönettel tartozunk mindenkinek, akik aktívan hozzájárultak a Párna Napok sikeréhez. Ez minimum 100 embert jelent, ennyi ember kell ahhoz, hogy minden jól menjen. Köszönet az Önkormányzat nem kevés, anyagi támogatásáért. Úgy vettük észre, a mátraderecskeiek örülnek ennek az eseménynek, sokan hazajönnek, akik már máshol laknak. Jó látni a sátor alatt beszélgető, iszogató, jókedvű embereket, a rohangáló gyerekeket. Jövőre ugyanitt, augusztus 30-31-én találkozunk!

Bolykiné Szabó Marianna

ANYAKÖNYVI HÍREK 2013.

Gratulálunk a gyermekek születéséhez!

Gyermek neve	Születés ideje	Anya neve	Apa neve	Lakcím
Csonka Richárd Rikárdó	2013. 07. 11.	Szabó Nóra	Csonka Richárd	Kanászvár út 55.
Farkas Junior	2013. 07. 17.	Farkas Teréz	Szabó Lóránd	Kanászvár út 31.
Takács Gergő	2013. 08. 02.	Peresztegi Zsanett	Takács Gergely	Deák F. út 4.
Farkas Kamilla	2013. 08. 27.	Csonka Martina	Farkas Béla	Kanászvár út 12.
Horváth Hanna	2013. 08. 29.	Forgó Anita	Horváth Gábor	Árpád út 100.
Rácza Hanna	2013. 10. 02.	Surányi Renáta	Rácza Roland	Árpád út 26.
Kállai Rikárdó Manuel	2013. 10. 09.	Kállai Nikolett	Rácza Sándor	Kossuth út 53.

Sok boldogságot az ifjú házasoknak!

Kökény Klaudia	–	Adler Krisztián	2013. július 04.
Zám Ágnes	–	Holló László	2013. július 27.

Részvétünket fejezzük ki az elhunytak hozzátartozóinak!

Görbe József	71 év	2013. 07. 10.
Kapás Sándorné	83 év	2013. 07. 25.
Visnyai Lórántné	75 év	2013. 08. 07.
Szabó Lajos Lászlóné	66 év	2013. 08. 12.
Kis Jánosné	87 év	2013. 08. 15.
Nagy Sándorné	89 év	2013. 09. 02.
Kis Imréné	82 év	2013. 09. 06.
Kovács Andrásné	74 év	2013. 09. 12.
Puporka Károly	48 év	2013. 09. 15.
Lakatos Ferenc	58 év	2013. 09. 25.
Horváth István	82 év	2013. 09. 27.
Kiss Imre	59 év	2013. 10. 07.

MÁTRADERECSEKEI HÍRMONDÓ Kiadja: **Községi Önkormányzat 3246 Mátraderecske, Hősök tere 12. T: 476-123.** Felelős kiadó: **Forgó Gábor**, Felelős szerkesztő: **Barcziné Horváth Márta**, Tördelő szerkesztő: **Barcsi József**, Írták: **Balákné Kovács Klára, Barták Imre, Bolykiné Szabó Marianna, Forgó Gábor, Kis Lászlóné, Kissné Kiss Erika, Nováki Gyözőné, Szőnyiné Tóth Zsuzsanna, Dr. Tóth Katalin Ny. Sz. 17523/1998**

Nyomdai munkálatok: GARAMOND kiadványszerkesztő Eger

ÜVEGCSODÁK ÉS BOHÓCOK

Színes üvegcsodákat láthattak a falakon és az ablakokon, azok, akik ellátogattak a Mofetta tárgyalótermébe a Párna Napokon vagy azután, míg a terem másik oldalán szomorú-vidám bohócarcokról készült festményeket. A művészek, nem helybéliek, de amióta itt találtak maguknak egy alkotóháza, úgy érzik, az ő helyük is itt van.

Major Eszter Anna és Petőcz Tamás Anda 4 éve költöztek Mátradereskére. Hosszú keresés után akadtak arra a házra, ahol a budapesti munka fáradalmait kipihenhették, és ihletet kapnak művészi munkájukhoz. Amikor először jártak a faluban, azonnal érezték, ez a hely más, mint a többi, pozitív a kisugárzása, és lélekbeemelő a környezete. Azok az idevalósiak, akikkel először találkoztak, kellemes benyomást hagytak bennük, és ez azóta sem változott.

Eszter igazi művész, szinte mindenhez van tehetsége, kitűnően zongorázik, elvégezte a Zeneakadémiát zongora szakon, fest, rajzol, varr, ír és üvegdarabokból kis csodákat, állít össze. Imádja az üveget, ősi, női erőt érez benne, és vágya, hogy megtanulja az üvegolvasztás művészetét, hogy még különlegesebb formákat, színeket tudjon komponálni.

Ékszertervezésbe is szívesen belefogna, hisz az ékszer is a nőesség egyik jelképe. A Zeneakadémiai diploma megszerzésével párhuzamosan előbb a Magyar Televíziónál, majd a Duna Televíziónál lett gyakornok, később Kamera Hungária-díjas szerkesztő és főszerkesztő. Kulturális témájú műsorok, dokumentumfilmek, élő adások és fesztiváltudósítások szerkesztője volt, jelenleg a Magyar Televízió Életkerék című roma kulturális magazinjának szerkesztője. Tamás a festészettel mindvégig kapcsolatban volt, voltak időszakai, amikor absztrakt kollázs képeket készített, mostanában a cirkusz érdekli, azon belül is, a bohóc, mint ember, és, mint a melankolikus művész. Kezdetből fogva a képzőművészettel foglalkozott. Vizuális kommunikáció szakon végzett a Szegedi Tudomány Egyetem Média tagozatán. Filmtörténet, filmesztétika, operatőri munka, rendezés, ezek voltak az alaptantárgyai. Remek tanárainak köszönhetően az egyetem elvégzése után azonnal kapott munkát a tévében, rádióban. Danubius Rádió, Magyar TV. Duna Televízió, Story 4 csatornák, jelzik munkáját. Főként a művészettel kapcsolatos műsorokban folytatott és folytat mai nap is tevékenységet: népzenei adások, dokumentumfilmek, kortárs művészetekkel kapcsolható, kulturális adások a profilterületei. Az M1 Életkerék című műsorának főrendezője, a fiatal pár tehát nem csak a műteremben tölti együtt napjait, de a kamera mögött is – szinte minden műsorban szerkesztő-rendező párosként dolgoznak.

Örömmel állították ki munkáikat a közönségnek, fantasztikus kiállítás megnyitót tartottak és remélik, hogy a mátradereskeiek megérik a falu iránti szeretetüket. Már azt is tervezik, hogy itt lesz az állandó lakóhelyük. Ha ez megvalósul, mi is gazdagabbak leszünk általuk.

Bolykiné Szabó Marianna